

Quotumsysteem zit bedrijfsuitbreiding in de weg

'Ik mis soms uitdaging in Canada'

Stefan en Esther Arkink uit Twickel (Ov.) kochten in 1996 een vervallen boerderij in de provincie Ontario in Canada. Vijftien jaar later staat er modern bedrijf met tweehonderd melkkoeien, dat mede dankzij het quotumstelsel uitstekend presteert. Maar datzelfde quotum zit verdere ontwikkeling in de weg. „Ik begin de uitdaging te missen.“

BEDRIJFSGEGEVENS

Stefan en Esther Arkink hebben een melkveebedrijf met tweehonderd koeien vlakbij het plaatsje Plattsville in Ontario, Canada. Ze produceren 2,4 miljoen liter melk en bewerken ongeveer 220 hectare land. Hierop telen ze hun eigen voedergewassen, aangevuld met korrelmaïs en sojabonen voor de verkoop. Het rantsoen van de koeien bestaat uit negentig procent snijmaïs en tien procent 'haylage'

(een combinatie van veel luzerne en een klein beetje gras). De koeien worden driemaal daags gemolken in een dubbel acht rapid exitstal. Voltijds medewerker Bert Brantjes neemt de meeste melkbeurten voor zijn rekening. Arkink probeert 's morgens te melken om zijn koeien zo ten minste een keer per dag te zien. Esther en Stefan hebben drie zoons: Koen (11), Ruben (10) en Ian (7).

De stal wordt binnenkort uitgebreid omdat de bezetting iets te hoog is. Het liefst zouden de Arkinks meteen een groter stuk aanbouwen, maar door gebrek aan quotum groeit de veestapel maar langzaam.

Bovenop een heuvel, aan een halfverharde weg richting Plattsville, Ontario, staat met grote letters 'Arkink' op een welkomstbord. Het bord is geen overbodige luxe, want het woonhuis en de stallen zijn vanaf de weg nauwelijks te zien. Eenmaal op het erf valt meteen op dat hier ooit een bulldozer grondig aan het werk is geweest. Er is geen oude schuur, silo of zelfs maar een klein schuurtje dat herinnert aan vroeger tijden. „Toen we hier in 1996 kwamen, hebben we eerst een jaar lang opgeruimd. Het was een grote zoi”, zegt Stefan Arkink. „Er stond een half huis en de rest was afgebrand.” De Arkinks boerden tot halverwege de jaren negentig in het Overijsselse Twickel, waar ze beperkt werden in de ontwikkeling van hun bedrijf. Na zich nog even georiënteerd te hebben in Noordoost-Groningen, kwamen ze al snel tot de conclusie dat er overzee meer kansen lagen. „Ik was de regeltjes zat, ik had geen zin om dagelijks achter de computer te zitten. En ik had tijdens een stage in de VS al even geproefd aan het leven in Noord-Amerika. Als je hard werkt en geen domme dingen doet, dan kom je hier een heel eind.” De keuze voor Canada was mede ingegeven door het quotumsysteem. Dit garandeert een inkomen en maakt het relatief eenvoudig om bij de bank een lening los te krijgen. De doorslaggevende reden om op de boerderij in Plattsville te kopen, was de kwaliteit van de grond. Die bestaat uit een dikke laag mooie zavel.

Weerbarstig

Wat zijn de grootste uitdagingen bij het boeren in Canada? De taal was aanvankelijk een grote barrière, blikt Arkink terug. Hij lacht: „Op de middelbare school zei ik tegen mijn leraar Engels: ik ben de enige in deze klas die het nooit nodig zal hebben. Nu ben ik waarschijnlijk de enige die het dagelijks gebruikt.” Maar ondanks alle jaren in Canada ontstaat er nog wel eens verwarring, vooral als er uitdrukkingen en gezegden worden gebruikt.

Waar Arkink verder maar moeilijk aan kan wennen, is dat de Canadezen niet zo direct zijn. „Ze hebben de neiging om om de hete brij heen te draaien. Als er een nieuwe adviseur op mijn erf komt, is het eerste wat ik zeg: als je denkt dat er iets mis is, vertel me dat dan alsjeblieft. Ik wil van je leren.” Technisch was het ook omschakelen. Gras telen werkt niet goed in het weerbarstige klimaat van Ontario. Het verdroogt of wintert uit. In plaats daarvan moeten de koeien het vooral op snijmaïs doen en kuilt Arkink verder vier snedes luzerne in voor aanvullend eiwit. Hij probeert wat gras in de luzerne te krijgen, maar dat moet hij jaarlijks bijzaaien. Behalve het gras hebben ook de koeien het zwaarder in Canada, is de ervaring van Arkink. De uitval is hoger. Hij wijt dat vooral aan de sterke temperatuurschommelingen. „Afgelopen zomer hadden we temperaturen die opliepen tot boven de veertig graden. In de winter duikt het gemakkelijk onder de min twintig. Dat vraagt veel van de koeien. Als er in Nederland een keer een koe dood ging, dan was dat heel bijzonder. Hier ben ik er aan gewend dat dat af en toe gewoon gebeurt.”

Quotum

Arkink zou graag meer koeien willen melken dan de huidige tweehonderd. Maar groeien is erg lastig, vanwege het streng gereguleerde quotumsysteem. Quotum bijkopen kan niet zomaar. Iedere maand schrijft de familie Arkink in op de quotumbeurs, die georganiseerd wordt door melkveeoudersorganisatie Dairy Farmers of Ontario (DFO). In september kregen zij plotseling weer een halve kilo vet toegewezen (de eenheid van het quotum is kilogram botervet per dag). „Dat is veel, zoiets komt echt als een verrassing. Alleen jonge, startende ondernemers mogen eenmalig meer kopen. Een compleet bedrijf bijkopen, mag ik wel. Maar het samenvoegen van bedrijfslocaties is niet toegestaan. Wat

je veel ziet, is dat boeren voor hun zoon of dochter een bedrijf erbij kopen, waar zij een bestaan op kunnen bouwen. Dat hoeft geen groot bedrijf te zijn. Ook met dertig koeien valt er een redelijk inkomen te halen en de bank leent graag.”

Hoewel de prijs van het quotum in Ontario gemaximeerd is op 18.000 euro per kilo botervet per dag zit de werkelijke prijs vaak verrekend in de verkoopprijzen van de melkveebedrijven. Arkink schat in dat wanneer het quotum los verhandelbaar zou zijn, de prijzen hiervan zouden oplopen tot wel 28.000 euro.

Arkink heeft een haat-liefdeverhouding met het quotum. Hij is blij met het systeem maar het is in zijn ogen overgereguleerd. Volgens hem zou de DFO zich meer moeten richten op het stimuleren van de zuivelconsumptie en de markt voor quota meer moeten liberaliseren. „Boeren kopen nu land of machines die ze niet nodig hebben. Meneer John Deere is er blij mee, maar je bent natuurlijk wel inefficiënte bedrijfsvoering aan het stimuleren.” Arkink zelf investeert het liefst in grond. Hij ziet het als een zekere belegging en hij heeft plezier in het telen van akkerbouwgewassen.

Biertje

De familie Arkink is de laatste vier jaar eenmaal terug geweest naar Nederland. Dat is wel eens vaker geweest. Ze hebben dan ook niets te klagen over hun sociaal leven in Canada. De kinderen zijn er geboren en hebben het goed naar hun zin. En als het werk klaar is, zoeken de burens elkaar graag even op voor een biertje. Zouden ze in deze tijd de stap van Nederland naar Canada nog steeds willen maken? „Op zich wel, maar de situatie is natuurlijk wel heel anders dan vijftien jaar geleden. Quotum kostte toen de helft en het land maar een derde van wat het nu is. Maar als je nog aan het begin staat, heb je wel de kick van de uitdaging. Dat is wat ik begin te missen, nu de boel lekker loopt.” ■

Canadese melkveehouderij in het kort

Bijna dertienduizend melkveeouders melken met 987.000 koeien jaarlijks ongeveer 7,7 miljard liter bij elkaar. De oostelijke provincie Ontario is de grootste melkproducent en is goed voor ongeveer een derde van de totale productie. Canada heeft een afgeschermd markt en de veehouders kunnen dan ook niet meer produceren dan de binnenlandse behoefte minus een beetje

import. Quotum bijkopen kan maar zeer beperkt en is streng gereguleerd. De prijs van het quotum is in Ontario gemaximeerd op 18.000 euro per kilo vet per dag. Deze eenheid komt ongeveer overeen met één koeplaats. De melkprijs wordt gebaseerd op de gemiddelde kostprijs en was het afgelopen jaar maximaal 54 cent per liter. De meeste koeien in Canada komen niet buiten.

